

۱-۲-۱. فاز اول منازعه سوریه: شورش ضد دولتی

شورش ضد دولتی در مارس ۲۰۱۱ کلید خورد و می‌توان آن را مدخل ورود به جنگ داخلی سوریه دانست و اگرچه ادعا شده است که حزب‌الله از ابتدا درمقابله با شورشیان مشارکت داشته (Fulton, Holliday & Wyer, 2013: 21 & 23)، نامیدن آن به‌عنوان منازعه سؤال‌برانگیز است. در واقع، می‌توان این دوره کوتاه را دوران گذار به یک جنگ تمام عیار در سوریه دانست.

۱-۲-۲. فاز دوم منازعه سوریه: آغاز منازعه

با تسلیح و سازماندهی گروه‌های ضددولتی، سوریه وارد فاز جنگ شد که از جمله می‌توان به تشکیل «ارتش آزاد سوریه» در ۲۹ ژوئن ۲۰۱۱ و سازماندهی گروه‌های منشعب از القاعده با هدف براندازی دولت اشاره کرد. در این زمینه، در میانه سال ۲۰۱۱، «ابوبکر البغدادی» رهبران «دولت اسلامی عراق»^۱ را گسیل داشت تا «جبهه النصره» را به‌عنوان انشعابی از القاعده در سوریه تأسیس کنند (Gold, 2017: 16)، امری که در نوامبر ۲۰۱۱ تحت رهبری «ابومحمد الجولانی» تحقق یافت. در آوریل ۲۰۱۳، ابوبکر البغدادی با ترکیب جبهه النصره و دولت اسلامی عراق، «دولت اسلامی عراق و شام»^۲ را تشکیل داد (CRS, 2020: 3 & CRS, 2019: 2). در واکنش، رهبر النصره آن را رد کرد و به «ایمن الظواهری» تعهد نگه داشت (Gold, 2017: 17). از ژوئن ۲۰۱۳، این دو گروه به‌طور تاکتیکی در سوریه همکاری کرده‌اند (Lewis, 2013: 9). در ژوئن ۲۰۱۴، دولت اسلامی عراق و شام «دولت اسلامی»^۳ را در عراق و سوریه اعلام داشت (CRS, 2019: 2).

در مقابله با پیشروی گروه‌های منشعب از القاعده، در محور مقاومت گروه‌های شیعی موسوم به «مدافعین حرم» تشکیل و سازماندهی شدند. در زمینه مبارزه با تروریسم^۴ در سوریه، ایران و سوریه بر سر تشکیل گروه‌های شیعی

1. Islamic State of Iraq (ISI)
2. Islamic State of Iraq and Levant (ISIL)
3. Islamic State
4. Counter-terrorism